

Natuurtoets

Ruimte voor Ruimte regeling:

- Koogerweg 1
- Jaagkade 5
- Idenslaan

Gemeente Bergen

- Voortoets & Quicksan Wet natuurbescherming

Rapport

01/299 AFO Advisering & Onderzoek

Titel en subtitel

Natuurtoets

Ruimte voor Ruimte regeling:

- Koogerweg 1
- Jaagkade 5
- Idenslaan

Gemeente Bergen

Auteur(s)

drs. A. H. Swaan

Opdrachtnemer

AFO Advisering & Flora- en faunaOnderzoek

Limmerweg 46

1935 AM Egmond-Binnen

www.afo-onderzoek.nl

e-mail: info@afo-onderzoek.nl

Opdrachtgever

Dhr. P.J. van Arnhem

Haydnlaan 3 1817 GN Alkmaar

Datum publicatie: maart 2018

© **AFO Advisering & Flora- en fauna Onderzoek**, 2018

Niets uit deze rapportage mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van AFO en de opdrachtgever openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, websites etc..

Natuurtoets

Ruimte voor Ruimte regeling:

- Koogerweg 1
- Jaagkade 5
- Idenslaan

Gemeente Bergen

Rapportage: A. H. Swaan

AFO Advisering & Flora - faunaOnderzoek
Rapport 01/299

Egmond-Binnen, 2018

Inhoudsopgave:

Samenvatting	4
1 INLEIDING	7
2 AANPAK & INDELING RAPPORTAGE	8
3 ONDERZOEKSGBIED: GLOBALE BESCHRIJVING	9
4 VOORGENOMEN ONTWIKKELING	11
4.1 INLEIDING	11
4.2 KOOGERWEG 1	11
4.2.1 <i>Bestaande situatie</i>	11
4.2.2 <i>Toekomstige situatie</i>	12
4.3 JAAGKADE 5	13
4.3.1 <i>Bestaande situatie</i>	13
4.3.2 <i>Toekomstige situatie</i>	13
4.4 IVENSLAAN	14
4.4.1 <i>Bestaande situatie</i>	14
4.4.2 <i>Toekomstige situatie</i>	15
5 WETTELIJK KADER	16
6 TOETSINGSKADER	17
6.1 GEBIEDSBESCHERMING	17
6.2 SOORTBESCHERMING	18
6.3 CONCLUSIE	18
7 GEBIEDSBESCHERMING: EFFECTBEOORDELING & VOORTOETS	19
7.1 INLEIDING	19
7.2 KOOGERWEG 1	19
7.2.1 <i>NNN en beheerdoeltypen</i>	19
7.2.2 <i>Bestemmingplan</i>	20
7.2.3 <i>Natura 2000-gebied</i>	20
7.3 JAAGKADE 5	21
7.3.1 <i>Natuurnetwerk Nederland en beheerdoeltypen</i>	21
7.3.2 <i>Bestemmingplan</i>	22
7.4 EFFECTBEOORDELING	22
7.4.1 <i>Natura 2000-gebied Abtskolk & de Putten</i>	22
7.4.2 <i>Natuurnetwerk Nederland</i>	26
7.5 CONCLUSIE GEBIEDSBESCHERMING	27
8 SOORTBESCHERMING: QUICKSCAN	28
8.1 INLEIDING	28
8.2 FLORA	28
8.3 FAUNA	29
8.3.1 <i>Vogels</i>	29
8.3.2 <i>Vleermuizen</i>	29
8.3.3 <i>Overige relevante soorten</i>	30
8.4 EFFECTBEOORDELING SOORTBESCHERMING'	30
8.4.1 <i>Flora</i>	30
8.4.2 <i>Broedvogels</i>	30
8.4.3 <i>Vleermuizen</i>	30
8.4.4 <i>Rugstreepad</i>	31
9 VERVOLGSTAPPEN	32
9.1 PLANLOCATIE JAAGKADE 5 EN KOOGERWEG 1	32
9.2 PLANLOCATIE IDENSLAAN	32

9.3	ALGEMEEN	32
10	LITERATUUR/BRONNEN	33

Bijlage 1 : Foto-impressie

Samenvatting

Inleiding

- Ten behoeve van een Ruimte voor Ruimte project werd een Natuurtoets verricht. Het voorliggende rapport geeft de resultaten weer van deze Natuurtoets, die bestond uit een zogeheten Voortoets in het kader van gebiedsbescherming, en een Quicksan om de mogelijke effecten op beschermde soorten in kaart te brengen.
- Er zijn drie locaties betrokken bij dit project. Twee daarvan zijn voormalige agrarische woon/werk locaties. Beide zullen door het verminderen van het aantal schuren en opstallen op de locaties een bijdrage leveren aan de verbetering van het open landschap. Deze twee locaties liggen in een gebied met een hoge natuurwaarde. Een groot aanliggende terrein behoort tot Natura 2000-gebied, en tevens behoort een groot deel van het omringende landschap tot het Natuurnetwerk Nederland. Daarmee is de toegevoegde waarde van de ruimtelijke verbetering door afname van bebouwing relatief groot op deze locaties. De derde locatie die betrokken is bij dit project ligt zuidelijker aan de rand van een dichter bebouwd deel nabij de binnenduinrand van Schoorl. Op dit momenteel als grasland in gebruik zijnde perceel zijn in het kader van het Ruimte voor Ruimte project een viertal eengezinswoningen gepland. Alle drie de planlocaties liggen binnen de gemeente Bergen (Noord-Holland)

Wet natuurbescherming

- Gebiedsbescherming

Natura-2000 gebied. De twee noordelijke planlocaties grenzen aan het Natura 2000-gebied Abtskolk & de Putten. Het gebied is als natura 2000-gebied aangewezen voor 4 vogelsoorten: Smient, Dwerggans, Grauwe gans en Kolgans. Het betreft alle soorten waarvoor het gebied uitsluitend buiten de broedtijd als voedsel- en rustgebied zijn functionaliteit heeft. De beheerdoelen voor dit gebied zijn behoud van zowel de kwaliteit als de kwantiteit van rust- en foerageergebied voor de genoemde soorten, hetgeen moet resulteren in behoud van huidige aantallen van deze soorten in het gebied.

Natuurnetwerk Nederland. De twee noordelijke planlocaties maken als zodanig - bewoond agrarisch perceel - geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Grote delen rondom de planlocatie zijn wel begrensd als NNN. Het zuidelijk gelegen perceel dat de potentiële bouwlocatie zal worden van de vier eengezinswoningen, maakt eveneens geen deel uit van het NNN noch grenst het dit type beschermd gebied.

Bestemmingsplan. In het vigerende bestemmingsplan zijn de twee noordelijke planlocaties aangemerkt als bestemming Agrarisch met Natuurontwikkeling (A-NO), met uitzondering van de bouwvlakken (woonhuis en schuren). Het zuidelijke gelegen perceel heeft als huidige bestemming Agrarisch & Landschapsontwikkeling (A-LO) en kent geen bebouwing.

Effectbeoordeling gebiedsbescherming

Natura 2000-gebied. Een zogeheten voortoets met betrekking tot mogelijke externe werking van het project op het aangrenzende Natura 2000-gebied is relevant voor de twee noordelijke planlocaties. Bij de effectbeoordeling van het project kan een onderscheid gemaakt worden tussen de realisatiefase en het toekomstige eindstadium.

Toekomstige eindsituatie. Er zal geen verandering van gebruik van de planlocaties optreden. In die zin is er geen conflict met het beheerplan en de gestelde doelen voor het Natura 2000-gebied (bestand gebruik). Er zal zelfs sprake zijn van een (lichte) verbetering van de kwaliteit voor het aanliggende Natura 2000-gebied. Een deel van de momenteel aanwezige schuren en andere opstallen zal namelijk verdwijnen. Verder zal de bebouwing op het perceel sterker geconcentreerd worden, en hiermee samenhangend zal er uiteindelijk meer open grasland aanwezig zijn op deze twee planlocaties. De vrijgekomen ruimte op de twee planlocatie kan als realistische bestemming het beheerdoeltype kruiden- en faunairijk grasland kunnen krijgen (12.01). Visuele verstoring en daarmee een negatieve externe werking naar het Natura 2000-gebied wordt in de nieuwe situatie voorkomen door rond het resterende bebouwde erfdeel een singel aan te leggen. Indien in de nieuwe situatie buitenverlichting wordt geplaatst, dient dit op een wijze te gebeuren waarbij uitstraling naar het Natura 2000-gebied voorkomen wordt.

Realisatiefase. Wat betreft de realisatie van de nieuwe inrichting kan er een aantal potentiële verstoringbronnen worden onderscheiden. Inzet van materieel voor sloop- en bouw vormen een potentiële verstoringbron (visuele verstoring). Dit geldt ook voor het hierbij geproduceerde geluid, dat naar verwachting onder meer noodzakelijk zal zijn om verharding te verwijderen. Ook eventueel gebruikt van bouwlicht kan een negatief effect geven op het aangrenzende gebied.

In de nabijheid van de planlocatie zijn op basis van tellingen 3 soorten te verwachten: Grauwe gans, Kolgans en Smient. Geen van deze soorten wordt bij de effectindicator aangemerkt als “gevoelig” voor geluid, maar wel voor licht. Hoewel de soorten niet als gevoelig zijn aangemerkt voor geluid, zal hoge geluidsproductie echter wel degelijk een verstoring effect kunnen hebben op de genoemde soorten.

De conclusie van de effectbeoordeling is, dat bij het zondermeer ten uitvoer brengen van de plannen een negatief effect zou kunnen optreden voor het Natura 2000-gebied tijdens de realisatiefase. Gelet op de ligging van de twee planlocaties aan de rand van het gebied, het reeds bestaande gebruik en mogelijkheid effect vermijdende of mitigerende maatregelen te treffen, is de verwachting zeker niet dat dit leidt tot significante negatieve effecten voor de genoemde soorten. Er zou wel tijdelijk een in relatie tot de grootte van het totale gebied een kleine zone gedurende werkperiode minder geschikt kunnen worden als foerageergebied/verblijfplaats. In die zin zou de activiteit vergunningplichtig kunnen zijn in het kader van de Natuurbeschermingswet. Maar zoals gesteld, dienen zich mogelijkheden aan om de negatieve effecten te minimaliseren, en/of zelfs voor de genoemde soorten geheel te vermijden. Dit laatste kan door werkzaamheden waar negatieve effecten vanuit kunnen gaan, uit te voeren buiten de periode oktober – maart. Dan zijn de soorten waarvoor het gebied gekwalificeerd is immers niet aanwezig. Indien wel in de periode gewerkt wordt waarin de soorten aanwezig zijn, kunnen mitigerende maatregelen worden getroffen die in ieder geval verstoring verder minimaliseren.

De eindconclusie ten aanzien van de Wet natuurbescherming wat betreft het aspect gebiedsbescherming is, dat de noodzaak voor een aanvraag van een vergunning afhankelijk is van de daadwerkelijke planning en de wijze van uitvoering van de werkactiviteiten, inclusief toegepaste mitigerende maatregelen. Bij het werken in een gunstige periode en het treffen van mitigerende maatregelen is het mogelijk de werkzaamheden uit te voeren zonder negatieve effecten van enige betekenis op het aangrenzende Natura 2000-gebied. Bij het geheel of gedeeltelijk uitvoeren van activiteiten binnen de periode dat de kwalificerende soorten aanwezig zijn, wordt geadviseerd de planning van de activiteiten en de voorgenomen mitigerende maatregelen voor te leggen aan het bevoegd gezag (RUD Provincie Noord-Holland), om te overleggen of de activiteiten vergunningplicht worden geacht in het kader van externe werking.

Natuurnetwerk Nederland. Voor de twee noordelijke projectlocaties levert de ontwikkeling een positieve bijdrage aan de oppervlakte Natuurnetwerk Nederland, en aan kwaliteit middels het natuurdoeltype. Hiermee is de ontwikkeling dan ook niet strijdig wat betreft de bijhorende regelgeving (nee-tenzij principe).

- Soortbescherming

Aan de planlocaties is in januari 2018 een bezoek gebracht, waarbij de planlocaties beoordeeld zijn op het voorkomen, of mogelijke voorkomen, van beschermde soorten. Dit geschiedde gelet op het jaargetijde waarin dit plaatst vond voor een belangrijk deel op basis van “expert Judgement”, in combinatie met het aangetroffen biotoop.

Flora

- Op geen van de locaties worden soorten verwacht die bij een ruimtelijk ingreep relevant zijn in het kader van soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming. Een klein voorbehoud wordt gemaakt voor de locatie Idenslaan.

Fauna

- Vogels

De aanwezigheid van broedvogels wordt verwacht op de twee noordelijk locaties. Dit betreft voor een deel algemene soorten zoals; Zwarte kwikstaart, Merel, Heggemus, Winterkoning en Kauw. De locaties zijn potentieel geschikt als broedlocaties voor Huismus. Boerenzwaluw, Spreeuw en Grauwe vliegenvanger zouden mogelijk ook gebruik kunnen maken van de schuren als broedlocatie.

- *Vleermuizen*

De te slopen schuren en stallen vormen een mogelijke verblijfplaats voor vleermuizen. Indien vleermuizen gebruik maken van de planlocatie, dan zal dit gebruik van de (onverwarmde) ruimten naar alle waarschijnlijkheid niet plaatsvinden in winterperiode, maar zich beperken tot de periode voorjaar-najaar.

- *Overige soorten*

Er worden op de twee noordelijk locaties geen andere soortgroepen verwacht relevant bij de voorgenomen ontwikkeling. De planlocatie Idenslaan kan mogelijk leefgebied zijn van de Rugstreepad.

Effectbeoordeling soortbescherming

- Flora. Een aanvullend onderzoek wordt geadviseerd bij de locatie Idenslaan om geheel uit te kunnen sluiten dat er een negatief effect optreedt voor beschermde soorten. De kans dat er relevante beschermde soorten voorkomen en dat deze vervolgens ook door de ingreep negatief worden beïnvloed wordt zeer klein geacht.
- Broedvogels. Overtreding van de wetnatuurbescherming kan optreden als sloopwerkzaamheden, of het vrijmaken van het terrein plaatsvindt in de vogelbroedtijd. Of buiten de vogelbroedtijd beperkingen gelden, is op basis van het QuickScan veldonderzoek niet geheel uit te sluiten. Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van o.a. Huismus zal hier meer zekerheid over moeten geven.
- De kans wordt zeer klein geacht dat door mogelijk geconstateerde aanwezigheid van beschermde vogelsoorten bij aanvullende onderzoek de Wet natuurbescherming een blijvende belemmering zal zijn voor de voorgenomen ontwikkeling. De nieuwe vervangende schuren bieden mogelijkheden voor - zo nodig - het aanbieden van alternatieve nestlocaties, waarmee de functionaliteit van de planlocatie behouden kan blijven.
- Vleermuizen. Of en op welke wijze vleermuizen gebruik maken van de planlocaties is vooralsnog onbekend. Uitsluitend indien kolonieverblijven aanwezig zijn in te slopen schuren of opstallen zou hiervan een stagnerende werking uit kunnen gaan voor de voorgenomen plannen. Dit geldt uitsluitend voor de twee noordelijke planlocaties. Uiteindelijk zullen, gelet op de slechte staat van de opstallen, er in dat geval toch realistische meer duurzame alternatieven moeten worden aangeboden voor eventueel aanwezige soorten, waarmee de kans op het verkrijgen van een eventueel noodzakelijke ontheffing groot is. De verwachting is dat de mogelijke aanwezigheid geen blijvende beperking vormt voor de ontwikkeling.
- Rugstreepad. De mogelijk negatieve invloed op deze soort is afhankelijk van het gebruik van de planlocatie Idenslaan door deze soort, en de wijze waarop de plannen ten uitvoer worden gebracht. Een aanvullend onderzoek zal hierin meer inzicht moeten geven. Indien de soort aanwezig is, is de kans groot dat mitigerende maatregelen tijdens de realisatiefase afdoende zijn om schade te voorkomen. Indien toch een ontheffing noodzakelijk is, zal deze gelet op de blijvende functionaliteit van de planlocatie voor de soort naar alle waarschijnlijkheid worden verkregen.
- De verwachting is niet dat soortbescherming leidt tot een blijvende beperking voor de voorgenomen planontwikkeling.

1 Inleiding

In opdracht van dhr. P.J. van Arnhem werd door AFO een Natuurtoets uitgevoerd voor een zogeheten Ruimte voor Ruimte project. Binnen dit project vinden op drie locaties binnen de gemeente Bergen ruimtelijke ingrepen plaats die toetsing aan de natuurwet-en regelgeving noodzakelijk maken. Het voorliggende deel van de Natuurtoets bestond uit een QuickScan-onderzoek in het kader van soortbescherming en een zogeheten voortoets in het kader van gebiedsbescherming.

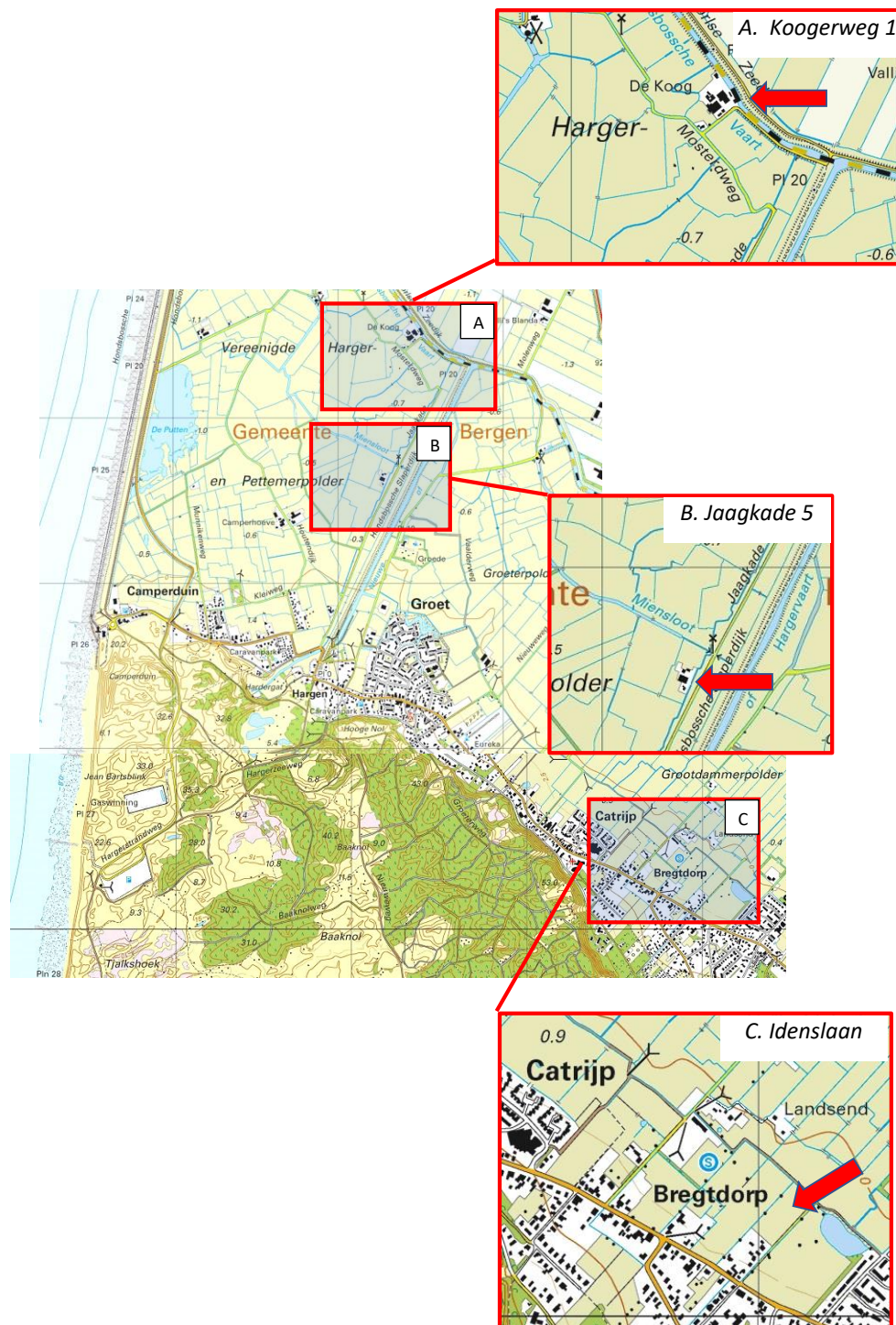
Doel van een Natuurtoets is primair een waardering te verkrijgen van de aanwezige beschermde flora en fauna, of aanwezigheid van beschermde leefgebied van soorten. Vervolgens dient duidelijk te worden wat de invloed van een project ontwikkeling heeft op de aanwezige natuurwaarden. Dit in relatie tot natuurwet- en regelgeving, zowel van gebiedsbescherming als soortbescherming. Als eerste stap wordt veelal een QuickScan onderzoek verricht. Hierbij wordt de projectlocatie kort onderzocht en mogelijke effecten van het project op aanwezige of mogelijk aanwezige natuurwaarden beoordeeld. Op basis hiervan kan worden vastgesteld in hoeverre een project of ruimtelijke inrichting in strijd is, of mogelijk kan zijn, met de natuurwet- of regelgeving. Na een QuickScan onderzoek dient ook duidelijk te zijn of verdere informatie noodzakelijk is om dit correct te kunnen beoordelen. Dit kan zijn aanvullend onderzoek in het kader van de Natuurtoets, maar het kan ook betrekking hebben op het project zelf. Bijvoorbeeld op de wijze uitvoering, het ontwerp en/of de planning van activiteiten die hiermee samenhangen. Na de effectbeoordeling van een Natuurtoets dient bepaald te worden of vergunningverlening in het kader van de natuurwet- en regelgeving aan de orde is.

2 Aanpak & indeling rapportage

1. Beschrijving van het project en planlocaties
2. Vaststellen relevante wet- en regelgeving: toetsingskader
3. Effectbeoordeling gebiedsbescherming
4. Effectbeoordeling soortbescherming (Quickscan)
5. Vervolgstappen

3 Onderzoeksgebied: globale beschrijving

Er zijn drie locaties betrokken bij het project. Twee locaties bevinden zich in het buitengebied ten noorden van de Schoorlse duinen in de Harger- en Pettemerpolder. De derde locatie ligt ten zuidelijker, ten oosten van het duingebied nabij het plaatsje Catrijp. Alle drie de locaties liggen binnen de gemeente Bergen (Noord-Holland).

Figuur 1. Globale ligging van de drie planlocaties (A, B en C); de rode pijlen binnen de inzet geven meer gedetailleerd de ligging aan van de betrokken percelen. Bewerkte topografische kaart © 2018 Topografische Dienst Emmen (grid: kilometerhokken).

Locatie Koogerweg 1

Op het perceel staan een stenen woonhuis en een aantal houten en golfplaten schuren en opstallen. Deels zijn deze vervallen en niet in gebruik. Andere worden gebruikt voor opslag, tijdelijk verblijf en het verrichten werkzaamheden. In de aan de oostzijde van planlocatie grenzende vaart ligt een woonboot met een bijbehorende kleine erfzone. Circa 70 meter westelijk van het stenen woonhuis op het planperceel, bevindt zich eveneens een bewoond perceel met een woonhuis. De omgeving bestaat verder uit weids open grasland, met een grillig onregelmatig slotenpatroon. In de wijdere omgeving liggen verspreid slechts enkele agrarische woonerven (woonboerderijen).

Locatie Jaagkade 5

Op het perceel staan een stenen woonhuis, een groot stalgebouw en twee kleinere schuren (voormalige agrarische woon/werklocatie) . Het perceel ligt in open grasland/weidegebied nabij de Hargervaart. Binnen een straal van circa 400 meter liggen hier geen andere woongebouwen.

Locatie Idenslaan

De planlocatie betreft een geheel onbebouwd perceel. Het grenst aan de westzijde aan een bebouwde zone met eengezinswoningen, die van Camperduin in het noorden tot de plaats Bergen in het zuiden langs de gehele binnenduinrand loopt. Deze bebouwde zone is ruim van opzet met tussenliggend kleine percelen grasland of bosschages. Verder oostelijk ligt een groot geheel open en vrijwel onbebouwde open polder met grasland. Verder zuidelijk van de planlocatie ligt het dichter bebouwde gebied van de plaats Schoorl. Het perceel van de planlocatie is in gebruik als (beweid) grasland.

4 Voorgenomen ontwikkeling

4.1 Inleiding

De ontwikkelingen op de drie locaties maken onderdeel uit van een zogeheten Ruimte voor Ruimte project. Deze provinciale regeling biedt gemeenten de mogelijkheid om middels herinrichting de kwaliteit van het landelijk gebied als geheel te vergroten/versterken. Daarbij worden storende, of in verval geraakte voormalige agrarische bedrijfspanden in het open buitengebied geruimd. Als compensatie voor het verwijderen van deze panden worden een nieuwbouw mogelijkheden geboden maar dan op een locatie grenzend aan reeds bebouwd gebied. Bij het hier besproken project vormen de locatie Jaagkade 5 en Koogerweg 1 de percelen waar voormalige bedrijfspanden gesloopt zullen worden, en is de Idenslaan de locatie waar nieuwbouw zal plaatsvinden. Per locatie zullen de voorgenomen ontwikkelingen besproken worden, waarbij steeds de bestaande situatie en de nieuw situatie worden beschouwd en verbeeld.

4.2 Koogerweg 1

4.2.1 Bestaande situatie

De bebouwing bestaat uit een stenen woonhuis met verder een veertiental uit hout en golfplaat bestaande opstallen van verschillende grootte. Een deel van deze schuren en bouwsels is nog in gebruik, een ander deel is vervallen en staat leeg. Op het terrein staan verder containers, kisten, metalen onderdelen, houtstapels, trailers en ander soortig materieel. Naast een gebruik als boerenerf heeft een deel van het terrein eind jaren zestig enige jaren dienst gedaan als huisvuilstort.

Figuur 2. Planlocatie Koogerweg 1 in de huidige en de toekomstige situatie. De opstallen die verwijderd worden in zijn rood omkaderd (rechts). Bewerkte figuur Beeldkwaliteitsplan, 2017.

Foto 1. Zicht op enkele schuren en opslaglocaties Koogerweg 1.

4.2.2 Toekomstige situatie

In totaal zal ca. 3100 m² aan opstallen van de locatie verwijderd worden. Het terrein zal verder waar relevant gesaneerd worden (voormalige vuilstort), en een deel van de bestaande verharding zal worden verwijderd. Het bestaande stenen woonhuis blijft gehandhaafd. Aangrenzend zal een kapberg met een grootte van 150 m² worden gebouwd als gedeeltelijke vervanging van de bestaande schuren. Rond het nieuwe woonerf zal een houtsingel worden geplaatst, het andere deel van het terrein zal een bestemming grasland krijgen.

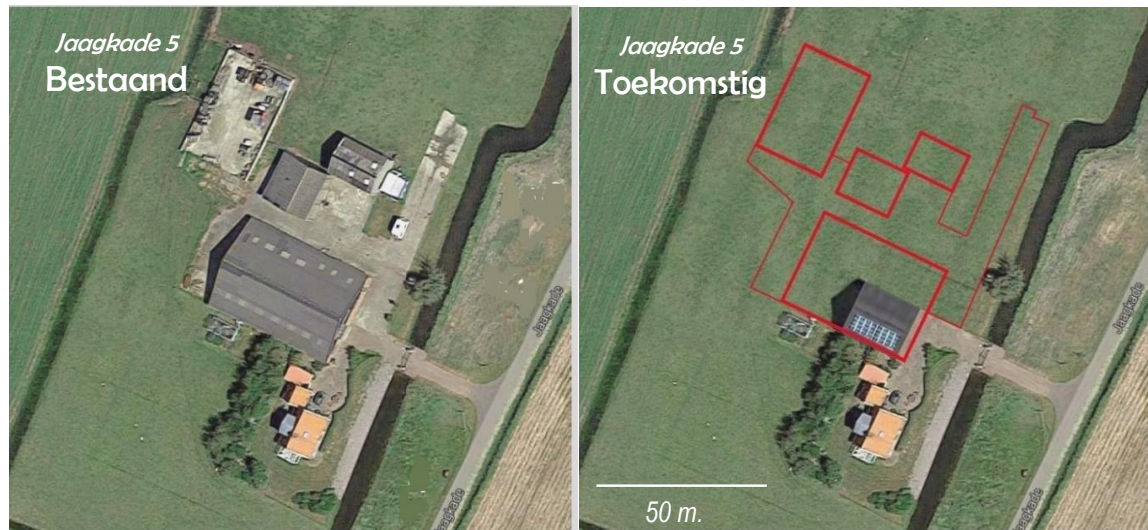

Figuur 3. Koogerweg 1. Detail van de planlocatie met toekomstige inrichting: woonhuis en kapberg op erf met houtwal.

4.3 Jaagkade 5

4.3.1 Bestaande situatie

Op de planlocatie staan een woonhuis, een grote voormalige stal en enkele kleinere schuren. De schuren hebben geen agrarische functie meer, en zijn in gebruik als opslaglocatie en voor het verrichten van hobbymatige zaag- en timmerwerkzaamheden. Een groot deel van de locatie waar de schuren op staan is verhard.

Figuur 4. Bestaande situatie en toekomstige situatie Jaagkade 5. De schuren die verwijderd worden zijn rood omkaderd (rechts). Bewerkte figuur Beeldkwaliteitsplan, 2017.

4.3.2 Toekomstige situatie

Alle op het perceel aanwezige schuren zullen worden verwijderd. Dit betreft een totale oppervlakte van circa 1400 m². Het woonhuis zal behouden blijven. Als vervangende opslag en werkruimte zal één schuur van 150 m² direct in de nabijheid van het woonhuis worden geplaatst. De erfverharding zal met circa 1100 m² worden teruggebracht. Het woonerf zal door de bestaande singel en de schuur visueel worden afgeschermd van het achtergelegen Natura 2000-gebied.

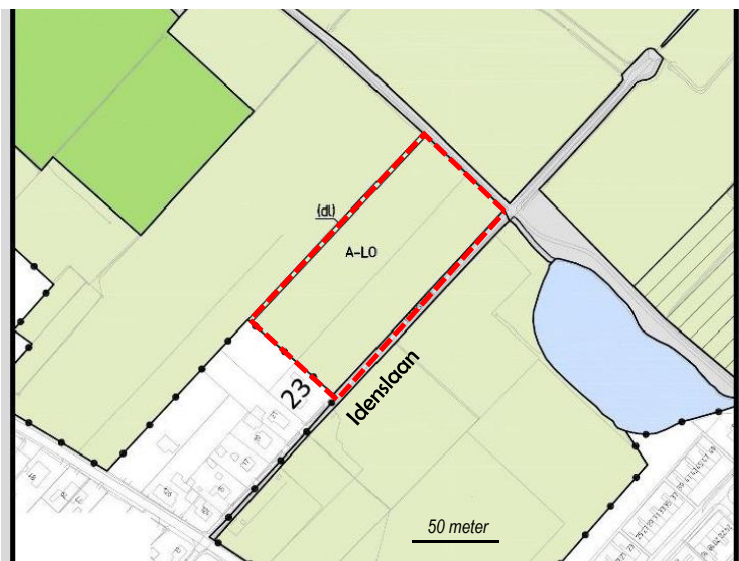

Foto 2 Planlocatie Jaagkade 5. Zicht op twee op het perceel gelegen schuren.

4.4 Ivenslaan

4.4.1 Bestaande situatie

De planlocatie Idenslaan bestaat momenteel uit een deels beweide graslandperceel (zie fig. 5). Aan de zuidzijde loopt de doorgaande weg; de Idenslaan. Langs deze laan staan in het zuidwestelijk deel enkele woonhuizen en (voormalige) agrarische opstallen. De Idenslaan loopt, na eerst nabij het einde van het planperceel een fietspad te hebben gekruist, dood in het hier aanwezige open poldergebied. Aan de overige zijden grenst het perceel in de directe nabijheid eveneens aan grasland. Daarvan gescheiden door een singel aan de noordzijde en het genoemde een fietspad aan de noordoostzijde.

Figuur 5. Planlocatie Idenslaan (rood omkaderd).

5 Wettelijk kader

Mede in navolging van Europese wetgeving en richtlijnen vereist de Nederlandse wetgeving dat bij voorgenomen plannen of projecten ingrijpende schade aan beschermde planten en dieren voorkomen wordt. Alleen onder bepaalde voorwaarden kan hier een uitzondering op gemaakt worden. Met ingang van januari 2017 heeft de natuurwetgeving in Nederland wederom een verandering ondergaan en werd zowel de natuurwetgeving die betrekking heeft op soorten als op de natuurwetgeving die betrekking heeft op gebiedsbescherming samengevoegd in de (nieuwe) Wet natuurbescherming. De vóór deze datum bestaande natuurwetgeving waaronder de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet '98, zijn hiermee komen te vervallen. Met deze verandering zijn tevens ook inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd, onder meer wat betreft de beschermingsstatus van soorten.

Bij een project of planontwikkeling dient als eerste duidelijk te worden of beschermde soorten of leefgebieden van soorten door het ten uitvoer brengen van de plannen een voor de wetgeving relevante schade kunnen ondervinden. Mocht schade kunnen optreden en ook niet te vermijden zijn, dan hoeft dit niet altijd het einde van het project te betekenen. Onder bepaalde voorwaarden kan in veel gevallen het project toch worden gerealiseerd. Mogelijk vereist dit wel enige aanpassing in de voorgenomen planontwikkeling. Het is zodoende zaak bij een project al in een vroeg stadium kennis te verkrijgen van mogelijke belemmeringen wat betreft de natuurwetgeving. Daarbij kan een aanvraag vergunning of ontheffing noodzakelijk worden. In vrijwel alle gevallen waar op de voorhand schade aan beschermde soorten niet kan worden uitgesloten is een aantal stappen noodzakelijk:

1. Inventarisatie van de aanwezige of te verwachten natuurwaarden
2. Waardering van de aanwezige natuurwaarden
3. Inschatting en beoordeling van ecologische effecten van voorgenomen ingrepen
4. Terugkoppeling met de ontwikkelaar/opdrachtgever over de verkregen resultaten zodat bepaald kan worden welke weg verder gevolgd moet worden

Naast bescherming van individuen van soorten en hun leefmilieu zijn in Nederland bovendien waardevolle natuurgebieden aangewezen die Europese bescherming kennen in de Habitat- en Vogelrichtlijn en eveneens vallen onder de Wet natuurbescherming. Ruimtelijke ingrepen in deze gebieden worden vrijwel niet toegestaan, maar ook projecten in de nabijheid van deze gebieden dienen rekening te houden met deze wetgeving. De natuurwetgeving is er namelijk ook op gericht deze gebieden te behoeden voor activiteiten en ingrepen in aangrenzend en nabijgelegen terrein die effect kunnen hebben op deze beschermde gebieden (de “externe werking”). Ook gebieden die behoren tot de zogenoemde Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) kennen een planologische gebiedsbescherming. De provincie kan ook gebieden buiten het Natuurnetwerk met speciale natuurwaarden een speciale (planologische) bescherming toekennen. Dit is onder meer het geval bij weidevogelgebieden voor zover deze niet in het Natuurnetwerk liggen.

Overheidsorganisaties en instellingen worden eveneens geacht rekening te houden met zogenoemde Rode-Lijst soorten en doelsoorten. Het betreft flora en fauna die soms geen bescherming kennen in de Flora- en faunawet, maar wel behoren tot soorten die als kwetsbaar of bedreigd worden beoordeeld.

De Wet natuurbescherming kent strikt verboden handelingen ten aanzien van bepaalde soorten. Naast deze specifiek omschreven verbodsbepalingen kent deze wetgeving de zogenaamde zorgplicht. Daarmee wordt in meer algemene bewoording aangegeven, dat een ieder er bewust naar dient te streven schadelijke gevolgen voor flora en fauna zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken.

6 Toetsingskader

6.1 Gebiedsbescherming

De twee noordelijke planlocaties (A & B) kunnen afgaande op de kaart in figuur 7 deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS). Tevens liggen de beide planlocaties in of nabij een Natura-2000-gebied; Abtskolk & De Putten. De meest zuidelijk gelegen planlocatie (C) ligt niet binnen het Natuurnetwerk Nederland of in of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied. Westelijk van de planlocatie ligt het Natura 2000-gebied de Schoorlse Duinen, maar de afstand tot dit gebied is gelet op de aard van de voorgenumen ontwikkeling te groot (< 500 m.) om hier enige mogelijkheid op externe werking nader te moeten beschouwen.

In figuur 8 is specifiek de kaart van het Natura 2000-gebied Abtskolk & De Putten opgenomen, met daarop aangegeven de beide noordelijke planlocaties A & B. Op deze meer gedetailleerde kaart is zichtbaar dat de beide planlocaties zijn geëxclaveerd in het Natura 2000-gebied.

Figuur 7. Structuurvisie Noord-Holland 2040 (vastgesteld). Groene delen geven het Natuurnetwerk Nederland aan, gearceerde delen Natura 2000-gebieden. Kaart Provincie Noord-Holland.

7 Gebiedsbescherming: Effectbeoordeling & Voortoets

7.1 Inleiding

Er zijn twee planlocaties (A & B, fig. 7) die een nadere effectbeoordeling noodzakelijk maken in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming. Alvorens de mogelijke effecten te beschouwen worden in dit hoofdstuk deze beide planlocaties eerst gedetailleerder in kaart gebracht wat betreft ligging en status met betrekking tot het Natuurnetwerk Nederland, het vigerende bestemmingsplan, en het Natura 2000-gebied.

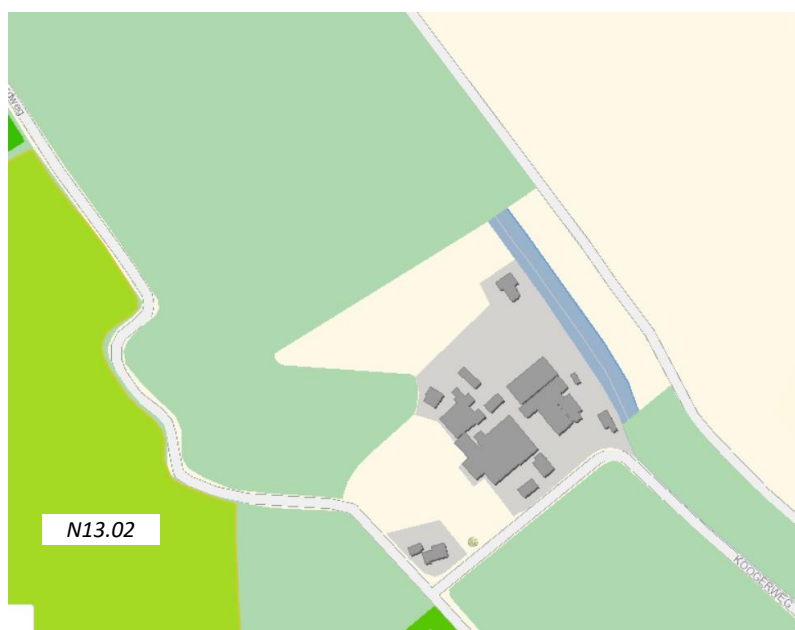
7.2 Koogerweg 1

7.2.1 NNN en beheerdoeltypen

In Figuur 9 is de huidige begrenzing (groene tinten) van de het Natuurnetwerk Nederland (NNN) ten opzichte van de planlocatie aangegeven. Een deel van de planlocatie valt, afgaande op deze van de Provincie Noord-Holland afkomstige kaart, buiten de begrenzing (crème). Het direct aan de planlocatie grenzende deel kent geen beheerdoeltype. Westelijk van de planlocatie (licht groen) is het doeltype N 12.02 Wintergastenweide. Dit omvat voedselrijk, productief grasland dat dient als foerageergebied voor ganzen, zwanen en eenden. Dergelijke grasland kent een intensief beheer van maaien en bemesten, en gaat kort de winter in. Ze liggen in open landschappen zoals in het landschapstype Laagveen en zeeklei en Rivierengebied, ze komen op diverse voedselrijke bodems voor.

Op de ambitiekaart van provincie wordt voor het direct ten noorden van de planlocatie gelegen deel wel een natuurdoeltype opgegeven: N 13.02 en verder noordelijk N12.04 (zie figuur 10).

Het uitgangspunt bij deze effectbeoordeling is dat de planlocatie waar de ingrepen gepland zijn momenteel niet behoort tot het Natuurnetwerk Nederland.

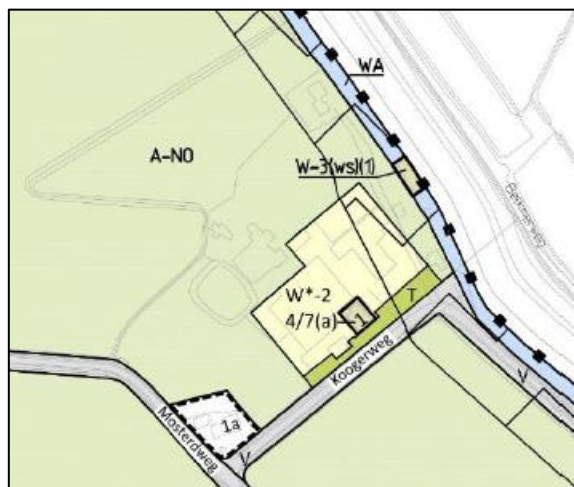
Figuur 9 Huidige NNN-begrenzing. De kaart geeft geen beheerdoeltype voor het oostelijke donker groene deel
Digitaal kaartmateriaal Provincie Noord-Holland..

Figuur 10. Ambitiekaart beheertype: N13.02 Wintergastenweide, N12.04 Zilt- en overstromingsgrasland. Digitaal kaartmateriaal Provincie Noord-Holland.

7.2.2 Bestemmingplan

In het vigerende bestemmingsplan kent, behoudens een bouwvlak, een groot deel van de planlocatie de bestemming Agrarische Natuurontwikkeling (A-NO).

Figuur 11. Detail planlocatie Koogerweg 1. Vigerende bestemmingsplan Buitengebied Bergen-Noord. Gemeente Bergen.

7.2.3 Natura 2000-gebied

Zoals uit figuur 8 duidelijk werd behoort de planlocatie zelf niet tot het Natura 2000-gebied Abstolk & De Putten. Toetsing aan de instandhoudingsdoelen in het kader van externe werking is gelet op directe nabijheid wel aan de orde.

7.3 Jaagkade 5

7.3.1 Natuurnetwerk Nederland en beheerdoeltypen

In figuur 12 zijn de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland en de huidige beheertypen in de nabijheid van de planlocatie Jaagkade 5 weergegeven. Het gebied dat de contouren aangeeft van de huidige bebouwing valt buiten de NNN, maar het overige deel van het perceel is wel begrensd. Voor dit deel is geen beheertype aangegeven. Dit het wel het geval voor aangrenzende delen. Daar is het beheertype kruiden en faunarijk grasland (N12.02) en vochtig hooiland (10.01). Op de ambitiekaart (fig. 13) voor dit deel is het type N12.02 vervuild voor het type N13.02; wintergastenweide en het begrensde deel van de planlocatie heeft als beheertype nu 12.02; Kruiden- en faunarijk grasland.

Figuur 12. De planlocatie Jaagkade 5. Lichtgroen geeft de begrenzing NNN aan, met daarbinnen grijs aangeven de bebouwing. Digitaal kaartmateriaal Provincie Noord-Holland.

Figuur 13. Ambitiekaart beheertypen nabij de planlocatie Jaagkade 5. Digitaal kaartmateriaal Provincie Noord-Holland.

7.3.2 Bestemmingplan

Op de kaart behorende bij het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Noord is de planlocatie als geheel omkaderd als bouwvlak, waarbij het de bestemming heeft Agrarische Natuurontwikkeling (A-NO).

Figuur 14. Planlocatie Jaagkade 5 detail vigerende bestemmingplan Gemeente Bergen.

7.3.2.1 Natura 2000-gebied

Zoals al reeds duidelijk werd uit figuur 8, behoort de planlocatie zelf niet tot het Natura 2000-gebied Abtskolk & De Putten. Toetsing aan de instandhoudingsdoelen in het kader van externe werking is echter gelet op directe nabijheid wel aan de orde.

7.4 Effectbeoordeling

7.4.1 Natura 2000-gebied Abtskolk & de Putten

Het gebied is voor vier soorten broedvogels aangewezen als Natura 2000-gebied. Dit betreft alle niet broedvogels: Dwerggans, Kogans, Grauwe gans en Smient. De kernopgave voor het gebied wordt omschreven als: Opgave landschappelijke samenhang en interne compleetheid (Meren en moerassen). Naast grasetende watervogels wordt hierbij ook de Meervleermuis specifiek genoemd. Met als Natura 2000-doel: Behoud en herstel van de samenhang tussen slaapplekken en foerageergebieden in het bijzonder van grasetende watervogels.

In figuur 14 worden een kwalificatie gegeven voor de 4 soorten wat betreft de landelijk staat, en daarnaast de doelstellingen die voor het gebied Abtskolk & de Putten zijn afgeleid wat betreft omvang en kwaliteit van het leefgebied voor deze soorten. Met uitzondering van de Dwerggans is de landelijke staat van instandhouding gunstig, Voor de Dwerggans is deze matig gunstig (-), De doelstellingen voor het leefgebied en de omvang van de populatie is voor alle soorten “behoud” van de huidige situatie.

Kernopgaven (2)				
Kernopgaven (1)				
Omvang populatie (indicatief t.b.v. draagkracht leefgebied)				
Instandhoudingsdoelstelling: Slaap- en rustplaats (s) / foerageergebied (f)				
Doelstelling kwaliteit leefgebied				
Doelstelling omvang leefgebied				
Landelijke staat van instandhouding				
Niet-broedvogelsoorten				
A041 - Kolgans	+	=	=	1000
A042 - Dwerggans	--	=	=	20
A043 - Grauwe Gans	+	=	=	600
A050 - Smient	+	=	=	1600

Figuur 15. Doelen Natura 2000-gebied Abtskolk & De Putten. (Ministerie van Landbouw, Natuur en voedselkwaliteit i.s.m. Alterra)

In figuur 16 is voor de 4 soorten een effectindicator opgenomen. Voor de soorten wordt voor diverse storingsbronnen een indicatie gegeven voor de mate van gevoeligheid.

Voor verstoring door verontreiniging, verlichting en verandering in populatiedynamiek worden voor alle vier de soorten als “gevoelig” gekwalificeerd.

Naast de in deze effectindicator genoemde storingsbronnen geldt voor alle soorten dat ze gevoelig zijn voor verstoring door menselijke activiteiten (landbouwactiviteiten, laag vliegverkeer, en voor verdichting van het landschap door bebouwing en beplanting (Krijgsman et al, 2008). Met name de Dwerggans kent daarbij een relatief grote verstoringsafstand (500-2000 m.)

Uit verspreidingsgegevens (Bos et al., 2011) wordt duidelijk dat de Dwerggans met name aan de westzijde van het Natura 200-gebied wordt aangetroffen, en niet in de nabijheid van de planlocaties. Kolgans, Grauwe gans en Smient kunnen op basis van deze verspreidingsgegevens wel dichter in de omgeving van de planlocaties worden verwacht.

Storingsfactor	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Dwerggans (niet-broedvogel)	■	☒	■	■	■	■	■	■	■	☒	■	...	■	■	■	■	...	■	
Grauwe Gans (niet-broedvogel)	■	☒	■	■	■	■	■	■	■	☒	■	...	■	■	■	■	...	■	
Kolgans (niet-broedvogel)	■	☒	■	■	■	■	■	■	■	☒	■	...	■	■	■	■	...	■	
Smient (niet-broedvogel)	■	☒	■	■	■	■	■	■	■	☒	■	...	■	■	■	■	■	■	

■ zeer gevoelig
 ■ gevoelig
 ■ niet gevoelig
 ☒ n.v.t.
 ... onbekend

Figuur 16. Effectindicator Natura 2000-gebied Abtskolk & De Putten (Ministerie van Landbouw, Natuur en voedselkwaliteit i.s.m. Alterra)

7.4.1.1 Potentiele verstoringbronnen planontwikkeling

Als eerste dient in kaart te worden gebracht welke verstoringbronnen aanwezig zouden kunnen zijn bij de voorgenomen activiteiten. Vervolgens zal een inschatting moeten worden gemaakt in welke mate deze versturende negatieve effecten met zich mee kunnen brengen voor de gestelde doelen voor het Natura 2000-gebied.

In dit kader relevante voorgenomen activiteiten die een verstoringbron zouden kunnen opleveren zijn:

- sloop van bouwwerken (schuren) op de locatie inclusief afvoer materiaal
- sanering van een deel van de planlocatie (Koogerweg 1)
- verwijderen van een deel van de verharding
- nieuwbouw van een kapberg/schuur
- groene herinrichting van de planlocatie

Verstoringbronnen kunnen zijn:

- geluid veroorzaakt door materieel.
- visuele verstoring: aanwezig groot materieel, menselijke aanwezigheid
- lichtuitstraling door gebruik van bouwverlichting

Het uitgangspunt bij deze beoordeling is dat bij gedeeltelijke sanering van de planlocatie Koogerweg 1 de milieuwetgeving zal worden nageleefd, en er geen risico bestaat dat door deze activiteiten aanwezige verontreiniging in het aangrenzende Natura 2000-gebied terecht zal komen.

Effectbeoordeling eindsituatie

De voorgenomen ontwikkelingen op de planlocatie maken onderdeel uit van een Ruimte voor Ruimte project, waarbij een groot deel van de opstallen en verharding op de locatie Koogerweg 1 zal verdwijnen. Het toekomstige resultaat van de ontwikkelingen zal in die zin een positief effect met zich meebrengen voor de geformuleerde doelen voor het Natura 2000-gebied. In de nieuwe situatie zal immers een groter deel van de planlocaties uit open grasland bestaan. Het bebouwde oppervlak zal aanzienlijk worden teruggebracht. Daarmee kan verwacht worden dat het oppervlak van het Natura 2000-gebied dat daadwerkelijk gebruik wordt door de kwalificerende soorten (licht) zal toenemen. Visuele verstoring in de nieuwe situatie als gevolg van blijvende bewoning op de planlocatie zal door het aanbrengen van een singel rond het erf worden beperkt.

In de huidige situatie heeft de planlocatie reeds een agrarische woonfunctie. In die zin kan het toekomstige gebruik aangemerkt worden als bestaand gebruik. Naast het bestaande woonhuis is er tevens vergunning aanwezig voor een schuur/schuren. De nieuwe schuren – iedere planlocatie één - beslaan daarbij een beduidend kleiner oppervlak dan momenteel het geval is. Alle overige aanwezige schuren en loodsen worden verwijderd van de planlocatie.

In de nieuwe situatie dient er wel voor gewaakt te worden dat eventueel nieuw aangebracht buitenverlichting op het erf niet uitstraalt naar het omliggende gebied. Afscherming met kappen zodat verlichting uitsluitend naar de grond uitstraalt, in combinatie met natriumspectrum kan hier eenvoudig voor zorgen.

Effectbeoordeling sloop-, sanering- en bouwphase

In theorie zou van activiteiten benodigd om de eindsituatie te realiseren een negatief effect uit kunnen gaan. Grootchalig gebruik van materieel, geluid, licht en een verhoogde menselijke aanwezigheid kunnen een versturend effect veroorzaken, waarbij nabijgelegen foerageergebied voor de kwalificerende soorten minder of niet gebruikt zou kunnen worden. Uit de verspreidingsgegevens werd reeds duidelijk dat dit zeer waarschijnlijk niet geldt voor de Dwerggans, die niet in de nabijheid van de planlocatie te verwachten is. De genoemde soorten zijn jaarlijks globaal aanwezig tussen oktober en eind maart. Dit betekent dat indien werkzaamheden buiten deze periode worden

uitgevoerd verstoring sowieso niet zal optreden. Indien de werkzaamheden binnen deze periode worden uitgevoerd kan er wel een verstrend effect uitgaan van de activiteiten maar de uitstraling van het effect kan beperkt worden. Beide planlocaties liggen aan de rand van het Natura-2000-gebied. Op de planlocatie is momenteel ook menselijke activiteit aanwezig, er is dus geen sprake van een geheel nieuw geïntroduceerde (potentiele) verstoringbron op deze locatie. Wel zal sprake zijn van periodiek enige toename van menselijke activiteit. Visuele verstoring kan in dit geval beperkt worden door rond de locatie een scherm te plaatsen (metalen rekken met niet doorzichtig winddoek). Dit zal tevens kunnen voorkomen dat tijdens de werkzaamheden verwaaiing optreedt van materiaal dat vrijkomt. Bovendien beperkt een scherm in enige mate geluiduitstraling naar het beschermde natuurgebied. Extra geluidwerende schermen rond de locatie waar verharding dient te worden verwijderd kunnen uitstralende negatieve geluidseffecten verder beperken.

Van de vier soorten wordt de Dwerggans als “gevoelig” aangemerkt voor geluid, de overige soorten als “niet gevoelig”. Zoals eerder genoemd is Dwerggans niet te verwachten in de directe omgeving van de planlocaties. De sloop van de veelal houten of golfplaten loodsen zal niet al te harde geluiden veroorzaken als gevolg van het gebruikte materieel. In hoeverre dit ook geldt voor het verwijderen van de verharding of stenen loodsen kan niet goed worden ingeschat. Maar zeker indien betonplaten dienen te worden verwijderd, kan materieel noodzakelijk zijn dat een hoge geluidsproductie met zich meebrengt. Hoewel de overige drie soorten niet als gevoelig zijn aangemerkt worden voor de verstoringbron geluid, zal bij Incidentele grote geluidsproductie, met name bij impulsgeluiden, wel degelijk een verstrend effect kunnen optreden.

Het geluidsniveau dat veroorzaakt wordt door langzaam rijdende vrachtwagens of shovels, wordt in dit geval niet als een noodzakelijk te beperken geluidsbron gezien. Indien slagwerktuigen of ander materieel gebruikt voor de werkzaamheden waarbij er een zeer hoge geluidsproductie wordt veroorzaakt ($\sim > 95$ dB(A), bij de bron), dan kunnen er zonder mitigerende maatregelen schadelijke effecten optreden, in de zin dat er in de nabijheid van de planlocaties een zone (naar grove inschatting maximaal 1000 meter) minder geschikt wordt als foerageergebied of verblijfplaats voor de kwalificerende soorten. Hierbij moet in ogenschouw worden genomen dat een zone binnen minimaal 200 meter rond de planlocatie waarschijnlijk sowieso niet gebruikt wordt door de hier relevante soorten. Dit als gevolg van reeds aanwezige menselijke activiteit en aanwezige bebouwing. Werkzaamheden waarbij een aanzienlijke geluidsproductie zal optreden zullen gedurende de donkerperiode of in de schemering een groter negatief effect hebben.

Tabel 1 Overzicht van te verwachten effecten op het Natura 2000-gebied Abtskolk & De Putten.

Kwalificerende soorten: doelen	Eindsituatie	Tijdelijke operationele fase (sloop, bouw, sanering)
Omvang leefgebied	<i>Positief: geringe toename</i>	<i>Geen effect / tijdelijke zeer geringe afname mogelijk, maar te voorkomen*</i>
Kwaliteit leefgebied	<i>Positief: geringe toename</i>	<i>Geen Effect / tijdelijke zeer geringe afname mogelijk, maar te voorkomen*</i>
Openheid en aaneengeslotenheid	<i>Positief: geringe verbetering</i>	<i>Geen effect</i>

**m.b.v. mitigerende maatregelen*

Conclusie effecten

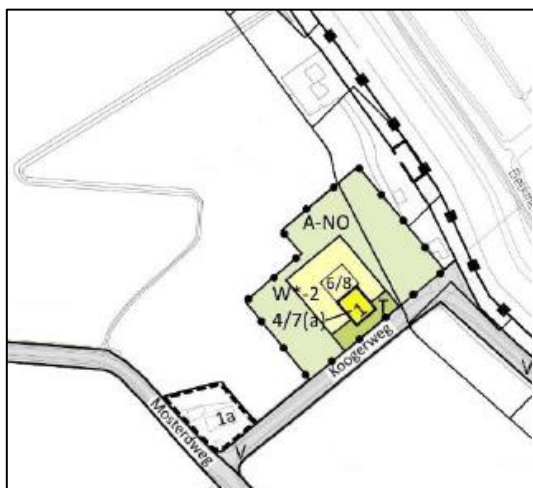
De eindsituatie - nieuwe inrichting - op de twee locaties zal zeker geen negatief effect hebben op de doelen zoals geformuleerd voor het gebied. Lokaal zal de openheid van het gebied op de planlocatie aanmerkelijk verbeterd worden door het verdwijnen van een groot deel van de aanwezig bebouwing en het concentratie van de resterende bebouwing. Het oppervlakte open grasland zal toenemen, hetgeen resulteert in een positief effect op de doelen die gesteld zijn voor het gebied.

Van de tijdelijke operationele fase van het project kunnen versturende effecten uitgaan. Er zijn mogelijkheden deze verstoring te vermijden, door werkzaamheden waarbij een grote geluidsproductie wordt verwacht, te verrichten buiten de periode oktober – maart. Los hiervan zijn mitigerende maatregelen voorhanden om negatieve effecten sterk te beperken. Een significant negatief effect op het Natura 2000-gebied kan daarmee zeker worden vermeden. Indien deze maatregelen worden toegepast, tezamen met een juiste planning, wordt het niet noodzakelijk geacht een passende beoordeling op te stellen voor het project. Een aanvraag vergunning is mogelijk wel aan de orde. Dit kan definitief beoordeeld worden als de planning en uitvoering van de werkzaamheden bekend zijn, waarbij gerichte afstemming ter voorkoming van negatieve effecten sterk geadviseerd wordt.

7.4.2 Natuurnetwerk Nederland

De planontwikkelingen op de twee noordelijke locatie bieden de mogelijkheid de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland aan te passen en daarmee te zorgen voor een kleine toename van oppervlakte. De invulling sluit tevens aan bij de lokale ambities voor het gebied en helpen deze te realiseren. Het doeltype dat daarbij beoogd wordt voor de planlocatie Koogerweg 1; Wintergastenweide N13.02, lijkt voor wat betreft de directe omgeving van planlocatie beter te kunnen worden omgezet naar het doeltype Kruiden- en faunairijk grasland (N 12.02). Het is immers niet te verwachten dat in de direct omgeving van deze bewoonde planlocatie de doelsoorten zullen foerageren. Voor de locatie Jaagkade 5 is de ambitie voor het direct aan het bebouwde perceel grenzende deel wel reeds het type N 12.02 aangegeven.

De conclusie is dat voor het Natuurnetwerk Nederland de planontwikkeling positief is.

Figuur 17. Nieuwe situatie Koogerweg 1 (concept bestemmingplan)

7.5 Conclusie Gebiedsbescherming

Voor de twee noordelijke locaties kan het noodzakelijk zijn een vergunning aan te vragen voor de realisatiefase van het project in het kader van externe werking op het aangrenzende Natura 2000-gebied Abstkolk & De Putten. Dit is zeker noodzakelijk indien verstorende activiteiten niet worden uitgevoerd buiten de periode dat de kwalificerende soorten aanwezig zijn in het Natura 2000-gebied (aanwezigheid globaal oktober – maart). Indien een deel van de activiteiten plaats zal vinden in de periode oktober -maart, wordt geadviseerd de planning van de werkactiviteiten en de toegepaste mitigerende maatregelen voor te leggen aan het bevoegd gezag (RUD, Provincie Noord-Holland) om te overleggen of deze bij de gekozen uitvoeringwijze vergunningplichtig zijn in het kader van de gebiedsbescherming opgenomen in de Wet natuurbescherming.

Het eindstadium van het project heeft ten opzichte van de huidige situatie een gunstig effect op het aan de planlocaties grenzende Natura 2000- gebied.

Het project heeft een positief effect op het Natuurnetwerk Nederland en is daarmee niet in strijd met de regelgeving die op dit Natuurnetwerk van toepassing is.

8 Soortbescherming: Quickscan

8.1 Inleiding

Aan alle drie de planlocaties is in januari 2018 een bezoek gebracht, waarbij de planlocaties beoordeeld zijn op het voorkomen, of mogelijke voorkomen, van beschermde soorten.

De beoordeling geschiedde op basis van “expert Judgement” in combinatie met het aangetroffen biotoop. Het jaargetijde waarin het veldbezoek plaatsvond maakte het niet mogelijk directe waarneming van alle soorten te verzamelen. Veel beschermde soorten zijn immers slechts een deel van het jaar op een locatie aan te treffen, en verblijven ’s winters elders of tonen zich niet.

8.2 Flora

Op de locatie Koogerweg 1 is op meerdere locaties sprake van een wildgroei van braamstruiken tussen de schuren of woekerend over opslaglocaties van allerhande los materiaal. Naast braam is er ook opslag van struiken en bomen aan te treffen zoals Vlier, wilg en Zwarte Els. Lokaal zijn er uitheemse struiken en planten of worden kleinschalig planten verbouwd. Op deze planlocatie wordt tijdens het groeiseizoen een groot aantal ruderaal soorten verwacht. De locatie vormt geen geschikte locatie voor planten waarvoor in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling een speciale bescherming geldt.

De planlocatie Jaagkade 5 is ordentelijker van inrichting. Een groot deel van de planlocatie is verhard. Daar waar de locatie niet verhard is, is gemaaid grasland aanwezig of tuinaanplant. Ook op deze erflocatie worden tijdens het groeiseizoen meerdere ruderaal soorten verwacht. Beschermde soorten relevant in het kader van een ruimtelijk ontwikkeling worden ook hier niet verwacht.

Foto 4. Lokale overwoekering met braam op de planlocatie Koogerweg 1.

De locatie Idensweg bestaat open grasland, dat gedeeltelijk van het jaar beweid wordt. Het is matig tot redelijk voedselrijk grasland. Beschermde soorten relevant in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden hier dan ook niet verwacht. Aan de randen nabij de greppels en sloten zijn omstandigheden die meer kansen bieden voor minder algemene soorten (vochtiger, schraler, licht kalkrijker). Toch wordt ook hier de kans zeer klein geacht dat soorten aanwezig kunnen zijn die bescherming kennen in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling. Een inventarisatie in het voorjaar kan hier uitsluitsel geven. Deze is relevant indien de meer kansrijke delen daadwerkelijk door de ingreep worden aangetast.

8.3 Fauna

8.3.1 Vogels

De aanwezigheid van broedvogels en nesten wordt verwacht op de twee noordelijke planlocaties. De locatie Koogerweg 1 biedt met de vele verruigde en vervallen schuren in combinatie met de wildgroei voor een aantal soorten een geschikte broedgelegenheid. Te verwachten algemene broedvogels zijn: Winterkoning, Roodborst, Merel, Heggemus, Kauw, Pimpelmees en Koolmees. Mogelijk broedt ook Zwarte kwikstaart, Grauwe vliegenvanger en Spreeuw op deze locatie. De locatie is potentieel geschikt als broedlocaties voor Huismus. Boerenwaluw zou mogelijk gebruik kunnen maken van de schuren. Er werden bij een inspectie van de toegankelijke schuren geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van Kerkuil.

Voor de locatie Jaagkade 5 zal het te verwachten soortenspectrum deels overeen komen met die van de locatie Koogerweg 1. De kans op aanwezigheid van al deze soorten op deze locatie wordt echter beduidend kleiner geacht. Ook hier bestaat de kans dat Huismus aanwezig is, dit geldt ook voor Boerenwaluw. Ook op deze locatie werden geen aanwijzingen gevonden van aanwezigheid van Kerkuil. Wel bevond zich hier een roestplek van een Torenvalk.

Op de planlocatie Idenslaan worden geen broedvogels verwacht. Het perceel is te klein en te dicht bij de bosrand gelegen om voor weidevogels broedgebied te vormen. Enig voorbehoud moet gemaakt worden voor nestlocaties van Wilde eend. Deze zouden (in zeer klein aantal) aanwezig kunnen zijn indien de kruidenvegetatie op het perceel of nabij de greppel hoog of enigszins ruig is.

8.3.2 Vleermuizen

Op de twee noordelijk gelegen locaties (Koogerweg & Jaagkade) vormen de te slopen schuren en stallen een mogelijke verblijfplaats voor vleermuizen. Hoewel een deel van de schuren bestaat uit een enkel laags hout of golfplaat, zijn er ook schuren waar dubbelwandig plaatmateriaal potentiële aanwezig is en daarmee locaties voor verblijfplaatsen biedt. Indien vleermuizen gebruik maken van de planlocatie, dan zal dit gebruik van de (onverwarmde) ruimten naar alle waarschijnlijkheid niet plaatsvinden in winterperiode, maar zich beperken tot de periode voorjaar-najaar. Soorten die zeker verwacht kunnen worden zijn Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis. Een andere mogelijk aanwezige soort is de Laatvlieger. De aanwezigheid van Meervleermuis is minder waarschijnlijk, maar kan op de voorhand niet geheel worden uitgesloten.

De locatie Idensweg biedt geen gelegenheid voor vleermuizen om een vaste verblijfplaats te hebben. Het perceel kan wel een functie hebben als foerageergebied voor meerdere soorten waarvan de volgende soorten het meest waarschijnlijk zijn: Laatvlieger, Gewone dwergvleermuis, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis. Voor al deze soorten vormt de planlocatie slechts een deel van het foerageergebied. Er is geen kans dat een potentieel aanwezig migratieroute wordt verstoord door de planvorming.

8.3.3 Overige relevante soorten

Amfibieën. De planlocatie Idensweg zou mogelijk leefgebied kunnen vormen voor de Rugstreeppad, een soort met een zwaar beschermingsregime. De soort komt op een groot aantal locaties aan de binnenduinrand van Noord-Holland voor. Waarbij (ook) het westelijk gelegen duingebied een zeer belangrijk kernleefgebied voor de soort vormt.

Overige in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling relevante soorten worden op de planlocaties niet verwacht.

8.4 Effectbeoordeling soortbescherming'

8.4.1 Flora

Op geen van de locaties worden beschermde soorten verwacht. Uitsluitend op het perceel Idenslaan wordt een klein voorbehoud gemaakt. Om de kans op overtreding van de wetgeving geheel uit te sluiten wordt uit voorzorg een inventarisatie tijdens het voorjaar/zomer geadviseerd. Op de overige twee locaties is er zeker geen kans op het optreden van negatieve effecten op beschermde soorten.

8.4.2 Broedvogels

Bij het zondermeer uitvoeren van de werkzaamheden kunnen op de locaties Koogerweg 1 en Jaagkade 5 broedvogels worden verstoord indien deze werkzaamheden uitgevoerd worden tijdens de broedperiode. Verstoring van broedvogels is wettelijk verboden, een ontheffing hiervoor wordt in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling niet verleend. De werkzaamheden zullen zodoende buiten de vogelbroedtijd moeten worden uitgevoerd, of er moeten maatregelen worden getroffen die het broeden preventief tegengaan. Dit laatste biedt niet voor alle soorten een voor de wetgeving aanvaardbare oplossing. De nesten van Huismus, waarvan het voorkomen op de twee noordelijke planlocaties als een reële mogelijkheid wordt gezien, kennen een jaarrond bescherming. Indien deze soort daadwerkelijk aanwezig is op de planlocaties, dan dient de functionaliteit van de planlocatie voor deze soort te worden behouden. Hiertoe lijken afdoende mogelijkheden voorhanden te zijn. Er wordt op beide locaties een nieuwe schuur gebouwd, alwaar voorzieningen voor nestlocaties kunnen worden aangebracht. Geadviseerd wordt de mogelijke aanwezigheid op beide locaties te onderzoeken, zodat de noodzaak en de aard van de wettelijk noodzakelijk maatregelen die van toepassing zijn te kunnen vaststellen. En passant kan de locatie dan geïnventariseerd worden op de aanwezigheid van Spreeuw, Grauwe vliegenvanger en Boerenzwaluw. Dit zijn soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, maar waarvan, mede in het kader van te treffen mitigerende maatregelen, inventarisatie wel gewenst is.

8.4.3 Vleermuizen

Van de locaties Koogerlaan 1 en Jaagkade 5 kan niet worden uitgesloten dat zich hier vaste verblijfplaatsen bevinden van vleermuissoorten. Een aanvullend onderzoek dient te worden uitgevoerd om met meer zekerheid te kunnen vaststellen of er geen negatieve effecten optreden voor deze zwaar beschermde soortgroep. De nieuw te bouwen schuur en eventueel het woonhuis bieden mogelijkheden zo nodig de functionaliteit van de locaties voor vleermuissoorten te behouden. Maar, een aanvullend onderzoek zal meer zicht moeten geven op het gebruik van de locaties door deze soortgroep.

De locatie Idenslaan zal naar verwachting uitsluitend een functie kunnen hebben als foerageergebied. Er bestaat een mogelijkheid dat de planlocatie deel uitmaakt van een zogeheten

paarterritorium van de Gewone dwervleermuis indien deze zijn vaste dagverblijfplaats heeft/hebben in de aangrenzende woonhuizen. De toekomstige inrichting kan in dat geval op de voorhand tot de conclusie leiden dat er geen negatieve invloed van betekenis kan optreden voor zowel het gebruik als foerageergebied als het gebruik als paarterritorium. In beide gevallen blijf de locatie zijn functionaliteit geheel of grotendeel behouden. Er blijf voldoende open grasland aanwezig, en extra singels zorgen voor de meeste soorten voor een verbetering van de locatie als foerageergebied.

8.4.4 Rugstreeppad

Het voorkomen van de Rugstreeppad op de planlocatie Idenslaan kan niet worden uitgesloten. Een aanvullend onderzoek zal duidelijk moeten maken of de soort hier aanwezig is. Indien de soort aanwezig is, moeten bij werkzaamheden zo nodig mitigerende maatregelen worden getroffen om negatieve effecten op de soort te voorkomen. De aanvullende inventarisatie zal duidelijk moeten maken of deze maatregelen afdoende kunnen zijn, of dat een aanvraag ontheffing voor de soort noodzakelijk is. Een ontheffing zal naar verwachting worden verleend omdat het terrein na de inrichting zijn functionaliteit voor de soort behoud of deze zelfs verbeterd wordt.

9 Vervolgstappen

9.1 Planlocatie Jaagkade 5 en Koogerweg 1

Geadviseerd wordt op deze locaties een aanvullend onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid en het gebruik van het terrein en de te slopen opstallen door vleermuizen. Tevens wordt geadviseerd een aanvullend onderzoek te laten verrichten naar de aanwezigheid van de Huismus en “en passant” naar de aanwezigheid van Spreeuw, Boerenwaluw en Grauwe vliegenvanger.

In het kader van externe werking op het aanliggende Natura 2000-gebied Abstkolk & De Putten wordt geadviseerd de werkwijze voor de realiseren van de planontwikkeling qua uitvoering, planning en mogelijkheden tot mitigatie, zoals beschreven in deze rapportage en voor zover realistisch voor de uitvoering, zo gunstig mogelijk op te stellen wat betreft het toebrengen van nadelige effecten voor de doelstelling voor dit beschermde gebied. Als dit afdoende in kaart is gebracht wordt geadviseerd het geheel voor te leggen aan de RUD Provincie Noord-Holland om te overleggen of een aanvraag vergunning aan de orde is.

9.2 Planlocatie Idenslaan

Geadviseerd wordt een onderzoek naar de aanwezigheid van de Rugstreeppad op deze locatie uit te voeren. Hoewel de kans zeer klein wordt geacht dat zich in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling relevante beschermde plantensoorten op het perceel bevinden, wordt een aanvullend onderzoek naar aanwezig flora geïnventariseerd.

9.3 Algemeen

Voor alle drie de locaties wordt geadviseerd een ecologisch werkprotocol op te stellen. De resultaten van het aanvullende onderzoek zullen hier een inhoudelijk specifiekere invulling aan kunnen geven.

10 Literatuur/bronnen

- Arnhem, P. J., 2017. Beeldkwaliteitsplan, Jaagkade 5, Koogerweg 1 en Idenslaan.
- Provincie Noord-Holland, 2018. Natuurbeheerplan 2018.
- Provincie Noord-Holland, 2015. Beheerplan Natura 2000, Abtskolk & De Putten.

Websites: Provincie Noord-Holland
Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit
Ravon

Bijlage 1: Foto-impressie planlocaties

Foto 5. Planlocatie Idenslaan. Fietspad grenzend aan het planperceel (links).

Foto 6. Planlocatie Jaagkade 5. Stalgebouw en open schuur.

Foto 7. Planlocatie Koogerweg 1. Schuren en opslag op het buitenterrein.

Foto 8. Planlocatie Koogerweg 1. Grotendeels vervallen loods.